

*I ovaj mladi
hercegovački franjevac
ostavio je svoje kosti
u okolici Maribora*

fra **Branko ŠUŠAK**

33 godine
župnik u Blizancima
Franjevačka hercegovačka
provincija - Mostar

Rođen je 29. studenoga 1912. u Mokrom, u župi Široki Brijeg, od oca Petra i majke Mande, rod. Džajkić. Pučku školu i franjevačku klasičnu gimnaziju završio je u Širokom Brijegu, a bogosloviju je studirao u Mostaru i Bologni (Italija). Franjevački habit obukao je 1931. na Humcu. Za svećenika je zaređen 1937. u Mostaru. Bio je kapelan u Čitluku i Mostaru te župnik u Blizancima. Partizani su ga likvidirali u svibnju 1945. negdje u okolici Maribora.

Kao svećenik djelovao je kratko. Nakon Čitluka i Mostara određena mu je župa Blizanci, gdje je dočekao proljeće 1945. i masovni egzodus hrvatskog pučanstva, vojske, civila, svećenika i bogoslova. Bježali su od nadolazećeg komunističkog terora jer su znali da ih čeka smrt. U toj vjeri išli su prema Sloveniji i Austriji i tamo se predali Englezima, Englezi su ih predali partizanima, a oni ih vode do prvih protutenkovskih rovova.

Fra Branko Šušak posljednji je put viđen kod Maribora.

Iz knjige Vinka Nikolića *Tragedija se dogodila u svibnju* (1995.) donosimo svjedočanstvo maloljetnika koji je preživio tzv. marševe smrti:

Kada smo stigli u Maribor, civili komunisti su nam priredili "vrlo srdačan" doček s batinama, kamenjem, toplom vodom i sjekirama, vrijeđajući nas: "Trebalo vas sve ubiti, ove proklete vragove, brvatsku bandu." Udarali su nas, ne obazirući se na žene ni djecu. Na tlu je ostalo mrtvih 96 osoba iz naše kolone, nevine žrtve mariborskih komunista.

Bio sam tada maloljetan, 16 godina, ali sjećam se svega što sam doživio i vidio svojim očima. Od Maribora do Zidanog Mosta... vidjeli smo strašne zločine: iznakažena i isječena tijela. O stablima su visjela gola tijela, izbodena noževima na mnogim stranama, s izvađenim očima, srcem, jezikom, odrezanim spolnim organima, iščupanim noktima, s izvučenim crijevima, s odsječenim glavama, itd. Ruke mnogih djevojaka bile su postavljene

u grudne šupljine, ili pak dječje ručice preko dojki i majčinih grudi. To su radili srpski četnici i Titovi partizani s brvatskim narodom godine 1945.

Polugoli i bosi bili smo izloženi najstrašnijim mukama, morali smo pješati po kamenitim putovima, tako da nam se koža odlijepila, ostavljajući očit krvavi trag, dok su naši krvnici jabali na konjima i u razuzdanom smijehu uživali su u ovom prizoru, kao da vode goveda na klaonicu.

Ako se ne varam, iz Zidanog Mosta nestala su 34 vojnika, uključujući časnike, nekoliko svećenika, redovnica i drugih osoba. Zameo im se trag. Svi smo shvatili kakova ih je sudbina zadesila, kad su srpski krvnici kličali: "Ovamo ustaše, dajte nam svećenike, da im sudimo pred slovenskim narodom u Zidanom Mostu." U krici, vici i uvredama nekoliko sati poslije čuli smo štekanje strojnica u pravcu jednog ponora, gdje su ih ubili i bacili, jedne već mrtve i druge, koji su se još borili sa smrću. Nakon ove vike, odjekivali su u tamnoj i tihnoj noći urlci umirućih i pozivi za pomoć.

U ovakvom tragičnom i za ljudski um gotovo nesvatljivoj opisu partizanskih zvjerstava treba tražiti i mučeničku smrt fra Branka Šuška!

Izvori i literatura:

Iskaz Gojka Šuška, Mijatovići, 16. 3. 1993.

Nikolić, Vinko, *Tragedija se dogodila u svibnju*, Zagreb, 1995., str. 354.